

SINT AUGUSTINUSKERK

‘We hebben rust als dit klaar is’

De toren van de barokke Sint Augustinuskerk in Elsloo staat in de steigers voor opnieuw een restauratie. De laatste, wat pastoor Rik Achten en secretaris Wil Huck betreft. Als de bouwvakkers eind dit jaar weer vertrokken zijn, kan het bakken van Elsloo naar verwachting de tand des tijds weer honderd jaar aan.

door Eric van Dorst

Deus providebit! Veertien koeienletters op de witte transporter achter de pastorie van de Mariakerk in Elsloo vormen een heldere boodschap. Voor wie geen Latijn spreekt: God zal ervoor zorgen. En anders doet pastoor Rik Achten dat wel. Hij legt in Elsloo en Meers al bijna 25 jaar naast kennis van de klassieke taal en theologie vele andere kwaliteiten aan de dag. Schilderen, timmeren, dakdekken, elektra installeren. Of soft- en hardware maken voor tekstprojecties in de kerk. De pastoor rijdt hier rond in een heuse klusbus, compleet met gereedschappen, werkbank en boorkolom. „We mogen heel blij zijn met deze pastoor. Zonder hem zouden onze kerken er nu niet zo goed bij staan”, zegt Wil Huck, secretaris van het kerkbestuur.

Een bouwpastoor kun je Achten niet noemen, de titel verbouwingspastoor past beter bij de uit het Belgische Bocholt afkomstige zieleheer. Moet in de Mariakerk worden geschilderd, dan brengt hij met vrijwilligers 1300 kilo latex op de binnenmuren aan. Besparing: 1 ton. En als op de kerk in Meers een stuk lei is weggewaaid, kruipt meneer pastoor zelf het dak op voor de reparatie. „Ik ben de enige die zonder beveiliging het dak op mag. Maar het stelt niets voor.” Met een camera om zijn nek neemt hij deze donderdagochtend bij de Sint Augustinuskerk in Elsloo de werkzaamheden van steigerbouwers en andere werklui op. Foto's maakt hij voor de goed verzorgde website van de parochie. De monumentale kerk ziet er op het eerste oog goed uit, in 2010 werd voor 1,2 miljoen euro het schip gerestaureerd. „Nu pakken we de toren aan. Nieuw voeg- en leiwerk, voorzieningen tegen stuifneeuw en herstel van hout en mergel. In

Tot tevredenheid van pastoor Rik Achten en secretaris Wil Huck is de voorlopig laatste restauratie van de Sint Augustinuskerk begonnen.

foto's Ermindo Armino

de buitengevels moeten duizenden stenen worden vervangen. Die zijn in 2011 te hard gevoegd. De stenen zelf zijn zacht en zitten vol mos”, legt Achten uit. Al kort na zijn komst in 1992 uitte hij grote zorgen over de toren. „Er was net een restauratie afgerond. Ik dacht: mijn god, waarom is het leien dak niet meteen ook aangepakt.” De pastoor nam poolshoogte in de toren. „Alles goed in de gaten houden is ook mijn taak. Ik duwde een pen tegen een houten balk onder de klokkenstoel. Die ging daar dwars doorheen. En vervolgens mijn hele hand. Er zijn toen direct stutten geplaatst en de balk is verstevigd.” De restauratie die nu wordt uitgevoerd kost 6,5 ton, voor de helft bekostigd door de provincie Limburg en verder door de gemeente Stein, het bisdom Roermond en de parochie zelf. Partijen waren gisteren aanwezig bij het officiële startsein. Achten en Huck vinden deze zoveelste investering meer dan de verantwoord. „Dit is een heel dank-

Ook in de klokkentoren is herstelwerk te doen.

baar project”, zegt de pastoor. „De kerk is beeldbepalend voor Elsloo, een bakken dat je aan Belgische zijde van de Maas al op grote afstand ziet. In alle jaargetijden maak ik er van die kant opnamen van.” Maar ook de rijke geschiedenis

rechtvaardigt volgens secretaris Wil Huck verdergaande conservatie. „Deze kerk is gebouwd door de mensen van Elsloo. Ze hebben destijds alles zelf gedaan. Brikken bakken, metselen, timmeren. Met hout dat door de kasteelheer van Geulle

Het beeld Anna te Drieën.

beschikbaar werd gesteld.” De bisschop gaf volgens Achten zelfs ontheffing om er op zondagen aan te werken. Na de bouw van de Mariakerk aan het Dorine Verschu-replein zou de Sint-Augustinuskerk gesloopt worden. Achten: „Daar

De kerktoren is de komende maanden het domein van bouwvakkers.

kwam het dorp tegen in opstand. Godzijdank is dat niet gebeurd.” Honderduit vertelt de pastoor over de waarde van de kerk, de toren in het bijzonder. „Tot halverwege de negentiende eeuw mochten katholieken in Nederland alleen kerken

onder toezicht van Rijkswaterstaat bouwen. Ze worden waterstaatskerken genoemd, saai gebouwen met een eenvoudig kruis op de voorgevel. Die van ons is uit 1848. Twee jaar later werd de architectuur wet- telijk vrijgegeven. Dat bood de

kans deze toren eraan vast te bouwen. Ook ontworpen door architect Jean Dumoulin uit Maastricht, een replica van de Sint Nicolaas-kerk op het Onze Lieve Vrouweplein die hij gesloopt had zien worden. Dumoulin wilde ooit zo'n toren nabouwen. Die kans kreeg hij in Elsloo.” De uit baksteen en mergel opgetrokken muren beschermen kostbaarheden als een imposante bronzen klok uit de vijftiende eeuw (met de M van monument en daarom, volgens Huck, in de oorlog gespaard door de Duitsers), een doopvont uit de elfde eeuw en een Pereboom en Leyser-orgel. En uiteraard het pronkstuk naast het altaar: het houten beeld Anna te Drieën van de zogeheten Meester van Elsloo. Om het belang van deze altijd anoniem gebleven lokale grootheid te onderstrepen, legt Achten in zijn pastorie een imposant Engels naslagwerk over diens werk op tafel. „De kerk is nu al in betere staat dan ooit. Maar als dit werk af is, hebben we rust.”